

Gümrük kıymeti kavramının tarihsel gelişimi nasıl oldu?

Uluslararası ticaretin serbestleştirilmesi ve kolaylaştırılması yönündeki ilk önemli adımlar İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması'nın (GATT) imzalanması ile atıldı. 1947 yılında imzalanan GATT'ın geçici bir anlaşma olması öngörülmüştü. Ancak zaman içinde, GATT ile kurulan ticaret sistemi uluslararası ticaretin kurallarının belirlendiği kalıcı bir yapıya dönüştü. GATT, 1995 yılında kurumsallaşarak Dünya Ticaret Örgütü adını aldı.

Gümrük kıymeti kavramının tarihsel gelişimindeki ilk önemli tarihin 1947 yılında imzalanan Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması (GATT) olduğu söylenebilir. Anlaşmanın 7. Maddesi ithal eşyasının gümrük kıymetinin belirlenmesi ile ilgilidir.

GATT Anlaşması'nın 7. Maddesinin farklı ülkeler tarafından farklı yorumlanması nedeniyle gümrük kıymetinin belirlenmesi konusunda uygulama farklılıkları ortaya çıktı. Bunların giderilmesi için yapılan çalışmalar 1979 yılında tamamlanan "GATT Tokyo Raund Çok Tarafli Ticaret Görüşmeleri"nde meyvesini verdi. Bu müzakereler sonucunda "GATT Kıymet Anlaşması" olarak da bilinen GATT'ın VII Maddesinin Uygulanmasına Dair Anlaşma imzalandı. Bu anlaşma, 1994 yılında tamamlanan GATT Uruguay Raund Çok Tarafli Ticaret Görüşmeleri sonucunda "DTÖ Kıymet Anlaşması" adını aldı.

Gümrük kıymetinin belirlenmesi konusunda, günümüzde uluslararası ticarete katılan ülkelerde en yaygın şekilde kabul görmüş ve uygulanmakta olan anlaşma, DTÖ Kıymet Anlaşması'dır.

Türkiye, DTÖ Kıymet Anlaşması'nı kabul etmiş ve gümrük kıymeti ile ilgili düzenlemelerini bu anlaşmaya uygun olarak yapmış bulunmaktadır.